

KÚRIA

Bfv.I.842/2013/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év október hó 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Ítéltábla 2.Fkf.141/2011/9. számú ítéletének az **I. rendű terheltre** vonatkozó részét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Fejér Megyei Bíróság a 2011. január 13-án kihirdetett 6.Fk.121/2009/23. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság büntetében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) és (2) bek. a) pont] és ezért őt egy év, végrehajtásában négy év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 80.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Emellett rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ügyészi fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2012. május 17-én nyilvános ülésen meghozott 2.Fkf.141/2011/9. számú ítéletével az I. rendű terhelt bűnösségét testi sértés büntetében [Btk. 170. § (1) és (5) bek. I. ford.] is

megállapította; büntetését halmazati büntetésként egy év tíz hónapi börtönbüntetésre súlyosította, mellékbüntetésül őt két év közügyektől eltiltásra is ítélte, egyben a szabadságvesztés felfüggesztésére, a pénzmellékbüntetés kiszabására és annak átváltoztatására vonatkozó rendelkezéseket mellőzte.

A Fővárosi Ítéltábla jogorvoslati lehetőséget biztosított ítéletének az I. rendű terheltre vonatkozó része ellen.

Az ügyész a másodfokú ítéletet tudomásul vette; az I. rendű terhelt és védője a minősítés megváltoztatása és a büntetés enyhítése végett fellebbezett.

A Kúria a 2013. év február hó 12. napján hozott Bhar.III.1.313/2012/5.számú határozatával a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Fkf.141/2011/9. számú ítélete ellen az I. rendű terhelt védője által benyújtott fellebbezést - mert az törvényben kizárt - elutasította.

A jogerős határozattal szemben az I. rendű terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapítva terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

Annak indokolása szerint az első fokú ítélet tényállásának kiegészítése és helyesbítése során az iratok tartalma és ennek során döntően a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv és bűnjeljegyzék adataira hagyatkozott. Mivel ezeket az okirati bizonyítékokat az elsőfokú bíróság nem tette a tárgyalás anyagává, és így ezek nem képezték a bizonyítás részét, álláspontja szerint annak adatai a másodfokú ítélet alapjául nem szolgálhattak; amennyiben az ítéltábla a helyszíni szemle jegyzőkönyvét bizonyítékként fel akarta használni, tárgyalást kellett volna tartania, és azon az okirati bizonyíték ismertetésével azokat a bizonyítás anyagává kellett volna tennie.

Az indítványozó szerint emellett - miután az okirati bizonyítékoknak a bizonyítás anyagává tételére a táblabíróságnak nyilvános ülés keretében nem volt törvényes lehetősége - megalapozatlanul állapította meg a másodfokú bíróság az I. rendű terhelt terhére a nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, életveszélyt okozó testi sértés büntetést halmazatban az egyébként három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, csoportosan elkövetett garázdaság büntetével és ezért törvénysértő büntetést szabott ki vele szemben.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott másodfokú határozatot a Be. 427. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az I. rendű terhelt tekintetében helyezze hatályon kívül és az első fokon eljáró Fejér Megyei Bíróság 6.Fk.121/2009/23. számú ítéletét tartsa

hatályban.

A Legfőbb Ügyészség szerint a védő a felülvizsgálati indítványt ugyan a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontjára alapította, indokolásában azonban nem a felhívott okhoz illeszkedő anyagi jogi törvénysértésekre, hanem a másodfokon eljáró bíróság általa vélelmezett eljárásjogi szabálysértésére hivatkozással kérte a jogerős ítélet megváltoztatását.

Azt nem vitatta, hogy az első fokú eljárásban a bizonyítás anyaga nem volt teljes, mert az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv tartalmát és a lefoglalt tárgyi bizonyítási eszközöket, azt nem tette a tárgyalás anyagává és a tényállás megállapítása során nem is használta fel. A tényállásnak ez a részbeni felderítetlensége megítélése szerint valóban részleges megalapozatlansághoz vezetett, amit a másodfokú bíróságnak a tárgyaláson felvett bizonyítással kellett volna kiküszöbölnie. Miután azonban a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerint kizárólag a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában felsorolt eljárási szabálysértések (illetve e bekezdés d) pontja alapján a súlyosítási tilalom megszegése) esetén van helye, és a védő által sérelmezett eljárási szabálysértések nem ilyenek, a felhívott jogsértések miatt a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálattal nem támadható. Emellett utalt arra, hogy a rendkívüli jogorvoslat során a tényállás megalapozatlanságára sem lehet eredménnyel hivatkozni, miután a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül.

Ezen túl álláspontja szerint a terhelt az életveszélyt okozó testi sértés büntettét és a garázdaság büntettét ugyanazon tevékenységgel valósította meg, ezért a garázdaság büntettének bűnhalmazatban való megállapítására csak akkor kerülhetett volna sor, ha a terhelt a testi épség elleni cselekményt a garázdaságtól elkülönülten követte volna el; így tévesen minősítette a másodfokú bíróság a terhelt cselekményét bűnhalmazatban állóként és tévesen szabott ki vele szemben halmazati büntetést. Miután azonban a terhelt cselekménye – a helyes minősítés szerinti, életveszélyt okozó testi sértés büntette – miatt az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 170. §-ának (5) bekezdése szerint két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő, és a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a törvénysértő minősítés csak akkor felülvizsgálati ok, ha törvénysértő büntetést eredményezett, álláspontja szerint a terhelttel szemben az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdésének c) pontjának alkalmazásával kiszabott egy év tíz hónapi börtönbüntetés nem törvénysértő.

Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a Fővárosi Ítéltábla

ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn (Fk.Bf.1539/2013).

A Kúria nyilvános ülésén az I. r. terhelt védője és a legfőbb ügyész képviselője az írásbeli indítványban foglaltakat változatlan tartalommal tartotta fent.

A Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt okra figyelemmel bírálta felül.

Emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt - az indítvánnyal nem érintett - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is; ilyen eljárási szabálysértést azonban nem észlelt.

A Be. 416. § (1) bekezdés - indítványban felhívott - b) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a terhelt terhére megállapított bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy más büntető anyagi jogi szabály megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

A Kúria e pont alapján lefolytatta a felülvizsgálatot, és az indítványt részben kizártnak, részben megalapozatlannak találta.

Ugyan a védő indítványát a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára - azaz anyagi jogszabálysértésre - alapította, azonban abban nem csupán anyagi, hanem eljárási szabálysértésekre is hivatkozott.

Miután azonban a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontja szerint kizárólag a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában felsorolt eljárási szabálysértések miatt van helye felülvizsgálatnak, és a védő által sérelmezett eljárási szabálysértések nem ilyenek, a felhívott eljárási szabálysértések miatt nincs helye felülvizsgálatnak; így ezekkel a kifogásokkal a Kúria érdemben nem foglalkozott.

Emellett a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó; ez a tényállás a felülvizsgálati indítványban nem is támadható.

Ez a szabály akkor is irányadó, ha a tényállás megalapozatlan, és az esetleges anyagi jogi szabálysértések is csak e tényállás alapján bírálhatóak el.

A védő azonban akkor, amikor a másodfokú bíróság által értékelt

bizonyítékok törvényességét vitatta, ezen keresztül a törvényi tilalom ellenére az irányadó tényállást támadta.

Így az indítványnak ezek a kifogásai eredményre nem vezethettek.

Az indítványnak a büntetés törvénysértő voltára vonatkozó érvei pedig nem alaposak.

A terhelt az irányadó tényállás szerint az életveszélyt okozó testi sértés büntettét térben és időben egyezően, ugyanazon tevékenységgel valósította meg, mint a garázdaság büntettét.

A garázdaság az 1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdése szerint szubdszidiárius bűncselekmény; azaz akkor állapítható meg alaki halmazatban más bűncselekménnyel, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg. Ahogy azt a Kúria a BKv 34. számú kollégiumi véleményében is kifejtette: akkor létesül bűnhalmazat a garázdaság és a testi sértés törvényi tényállását is megvalósító cselekmény kapcsán, ha a testi sértés büntetési tétele nem súlyosabb, mint a garázdaságé.

Ez irányadó a garázdaság minősített eseteire is.

A terhelt társaival kihívóan közösségellenes, erőszakos magtartást tanúsított, amely alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen, így az elkövetett cselekménnyel ugyan megvalósította a hivatkozott törvény 271. § (1) bekezdése szerinti garázdaság bűncselekményének törvényi tényállását, ahogy megvalósította a 170. § (1) bekezdése szerinti testi sértés büntettének tényállási elemeit is. Emellett a garázdaságot csoportosan követte el, míg a testi sértés életveszélyt okozott. Ezek a cselekmények így - a törvényi tilalom nélkül - alaki halmazatot alkothatnak.

Éppen ezért - ahogy arra a Kúria az ügyben a másodfokú határozat ellen bejelentett fellebbezést elutasító Bhar.III.1313/2012/5. számú végzésében rámutatott - az ítélet tábla helytelenül járt el, amikor a garázdasággal esetlegesen alaki halmazatot alkotó testi sértés bűncselekményében külön is megállapította a terhelt bűnösségét; az utóbbi cselekmény miatti büntetőjogi felelősségre levont következtetés ugyanis az egyébként az első fokon már elbírált cselekmény minősítésének megváltoztatását jelentette, nem pedig a terhelt bűnösségének megállapítását egy további bűncselekményben.

Az 1978. évi IV. törvény 271. § (2) bekezdés a) pontja szerint a csoportosan elkövetett garázdaság büntette három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg a 170. § (5) bekezdése szerint az életveszélyt okozó testi sértés büntetési tétele két évtől nyolc

évig terjedő szabadságvesztés; azaz ez utóbbi bűncselekmény súlyosabban büntetendő, mint a csoportosan elkövetett garázdaság büntette.

Ezért a terhelt által megvalósított cselekmények a szubszidiaritásra tekintettel egymással halmazatban nem állapíthatóak meg; azaz tévesen minősítette az ítélőtábla a terhelt cselekményét bűnhalmazatban álló testi sértés büntetteként és garázdaság büntetteként is, így tévesen szabta ki vele szemben a büntetést halmazatiként.

Így helytálló a felülvizsgálati indítvány annyiban, hogy a garázdaság büntette és a testi sértés büntette bűnhalmazatban való megállapítására csak akkor kerülhetett volna sor, ha a terhelt a testi épség elleni cselekményt a garázdaságtól elkülönülten követte volna el.

Azonban a Be. 416. § (1) bekezdés hivatkozott b) pontja szerint - ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is utalt - a törvénysértő minősítés csak akkor vizsgálható felül, ha az törvénysértő büntetést eredményezett.

A testi épség elleni bűncselekmény törvényi büntetési tételének és így a terhelttel szemben irányadó büntetési tételkeretnek az alsó határa a helyes minősítés mellett is két évi szabadságvesztés. A terhelttel szemben az ítélőtábla által az ún. enyhítő szakasz, az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásával kiszabott egy év tíz hónapi szabadságvesztés pedig ezt nem éri el.

Ily módon a jelentős tárgyi súlyú testi sértés büntette miatt kiszabott szabadságvesztés törvénysértőnek semmiképp sem tekinthető, ezért megváltoztatására a felülvizsgálati eljárásban nincs mód.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a megtámadott másodfokú határozatot Be. 426. §-a alapján - a 420. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel nyilvános ülésen eljárva - hatályában fenntartotta.

Az ismételt indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, valamint a 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2013. október 29.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k.

előadó bíró, Dr. Soós László s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
MTné